

Prvi sneg.

Bilo je v začetku oktobra. Drevesa so bila že gola in utihnilo je ptičje petje; le lačni vrabci so žalostno čivkali po cestah. Nebo je bilo oblačno in ozračje težko; ne ena sapica se ni genila.

»Hm, hm! Jesensko vreme!« je zamrmral stari Oklejev ded in se oziral proti nebu. »Malo zgodaj se je začela oglašati zima; da, da, prekmalu.«

Strkal si je svoj vivček in ga nabasal s svežim tobakom.

»Dober dan, dedek!« se je oglasil tedaj otroški glas s ceste, in kmalu nato je stal pred dedom rdečeličen deček, s knjigami pod pazduho.

»Ali je že tako pozno, da prihajaš iz šole?«

»Da, pet je že proč. Hitel sem, kar se je dalo, da bi bil preje doma; pripravlja se na dež.«

In res so kmalu nato začele padati poredkoma debele, težke kaplje.

»Pojdiva v hišo, da ne bova mokra,« je rekel ded. »Dobro je, da jutri, v četrtek, nimaš šole, saj ne bi mogel iti tako daleč v tem deževju.« In ded je še enkrat pogledal proti nebu, kjer so se kopičili oblaki. »Če bo potegnila burja, pa imamo jutri sneg.«

»Oh, to bi bilo lepo!« je zaklical deček in zaploskal z rokami.

»Ta mladina, kako neumna je na sneg! Toda tudi mi smo bili nekdam taki,« se je zamislil ded in zapiral za seboj hišna vrata.

* * *

»Vstani, Tonček, pozno je že!« je zaklicala drugo jutro Oklejeva mati. Toda Tonček se ni nič zmenil za njeno klicanje.

»Vstani!« je ponovila mati.

Izpod odeje se je prikazala razmršena glava. In Tončkova usta so se široko raztegnila.

»Oh, kako prijetno in toplo je! Ali smem še malo poležati?«

Mati je otroka dobrovoljno pogledala in se skrivnostno nasmejala.

»Hitro vstani.«

Tonček je postal radoveden in je vprašal:

»Kaj pa me gledate, mama?«

»Poglej skozi okno!«

Tonček je skočil iz postelje in odprl polkna. Oči so se mu razširile veselja in iz ust se mu je izvilo:

»Oh, sneg, sneg —!«

Skočil je k materi, se ji oklenil okrog vratu in jo objel. Nato je pa stekel iz sobe, preden je še prišla mati do sape, in odprl hišne duri. Pogledal je na zasneženo dvorišče in zapazil deda, ki je kidal sneg.

»Dobro jutro, dedek!« je zaklical poredno.

Nagovorjeni ded se je obrnil in, ko je zapazil Tončka vsega trepetajočega na pragu, se je razhudil.

»Ali se mi ne izgubiš v sobo! Ti preklicani fant, se boš prehladil!«

Tonček je napel šobico. Dedek ga je pomiril:

»Hitro se obleci pa zmoli! Potem pa pridi vun in mi boš pomagal odmetavati.«

»Takoj, takoj.«

Smuknil je Tonček v vežo in se zaletel v mater, ki ga je prišla ravnokar podit noter.

»Otrok vendar! Zmoli in dobro se napravi, potem pa pojdi na dvorišče. Nikar mi pa tako ne drvi; se boš še nazadnje ubil. Saj te bo sneg počakal!«

Tonček si je obul brzo čevlje in debelejšo obleko. Potem je pokleknil in pomolil. Mati pa mu je nataknila očetovo kučmo in rokavice na roke. Tako oblečen in nabasan je prihacal k dedu.

»Oho, kakšen pa si; saj komaj hodiš!« se mu je porogal ded in vrgel nanj kepo snega. Tudi Tonček mu jo je vrnil; ded pa ga je prijel in ga dvignil visoko v zrak.

»Ali naj te vržem v sneg?«

»Ne, ne, ljubi dedek! Rajši pojdiva v šupo, da mi daste moje sani.«

Ded je spustil dečka na tla in odšla sta proti shrambi.

»Kaj pa, če ne najdem sani?« je ponačgal ded in hudomušno pogledal Tončka.

»Vidite, tamle gori so,« je odgovoril Tonček in pokazal s praga na visoko polico. Ded je stopil na voz, ki je stal v šupi, in se povzpел do sani ter jih podal dečku.

»Zdaj se boš hotel gotovo sankati, kajne?« je vprašal dedek, ko je počasi lezel dol. »Toda pojdeva skupaj. Še prej moraš prositi mater za dovoljenje.«

Deček je postavil sani v sneg in zaklical materi, ki se je prikazala na pragu:

»Mati, ali se smem iti malo sankat na klanec? Bodo šli dedek z menoj!«

»Če gredo dedek s tabo, le pojdi; toda ne izostani predolgo.«

»Saj ne bom, mati!« je zavriskal Tonček in se obrnil k dedku, ki je privezoval sani na vrv. »Ali me boste peljali, lepo prosim!« je dejal deček in se vsedel udobno na sanke.

»Seveda te bom, pa še malo prevrnil,« je odgovoril ded in potegnil lahke sani, ki so puščale za seboj v snegu dolge brazde.

»Srečno pot!« je zavpila mati za njima s praga in izgínila smejoč se v hišo.

Tonček pa se je držal na saneh modro kot grof in prijetno se mu je zdelo. Tako lepo je šumel sneg pod njim. Sicer bi bil včasih kmalu izgubil ravnotežje, toda vselej se je še ujel. Ded je stopal počasi ter kadil svojo pipico.

»Poglejte, pogledite, dedek, že vse polno jih je na klanecu! Tudi sosedovi so; oh, kako bo prijetno!«

Skočil je fantič kvišku in radovedno gledal na klanec. Tam so se dričali vaški paglavci med glasnim vikom in krikom. Pa je postal ta krik še večji, če se je kdo izmed njih prekucnil v sneg. Tudi Tonček se je veselo posmihal in komaj čakal, da se bo tudi on vozil.

Dospela sta z dedom do vrha in dedek je postal.

»Tako, zdaj se boš ti malo spustil po pobočju. Pa pazi, da se ti kaj ne naredi! Ko se pripelješ dol, pa privleci sani zopet k meni. Pazi!«

Ded je porinil sani, da je zletel sneg daleč okrog kvišku, in že je drevil Tonček navzdol, da mu je jemalo sapo. Včasih se mu je izvil iz ust vzklik strahu, toda kmalu potem se je glasno nasmejal. Ko se je pripeljal v dolino, je pograbil ves srečen sani in sopihal zopet navzgor.

Dedek ga je čakal na klancu in ga zopet odrinil. To se je ponavljalo domala celo dopoldne. In šlo mu je vedno gladko. Le včasih se je neusmiljeno zaril v sneg. Toda ti neprostopoljni dotikljaji s snegom mu niso kalili dobre volje.

Šele ko je zvonilo v vaškem zvoniku poldne, sta se vrnila z dedom domov. — — — — —

Bilo je zvečer. Domači so sedeli za mizo pri večerji in so se živahno pogovarjali. Edino le Tonček je bil tiho, kar ni bila njegova navada. Skrbna mati je to takoj opazila in ga vprašala:

»Kaj pa ti je, da se držiš tako čmerno?«

»Ah, nič! Glava me boli.«

Tudi deda je zaskrbelo.

»Kaj pa, če si se prehladil? In kako vroče čelo imaš! Takoj moraš v posteljo.«

Dedek je odpeljal dečka v spalnico in ga spravil v posteljo, mati pa je odhitela vsa prestrašena v kuhinjo in mu skuhalo čaja. Ded je ostal vso noč pri Tončku in mu menjaval obkladke. Spoznal je, da se je deček prehladil in da bo moral ostati par dni v postelji, sicer bi ga napadlo še hujše prehlajenje.

Drugi dan je čutil Tonček bolečine v grlu. Solze so mu prišle v oči ob misli, da se morda njegovi tovariši sankajo na klancu, on pa mora ležati v postelji. Najrajši bi bil kar vstal. Ded ga pa ni pustil, ker je bil skoro vedno pri njem. Pravil mu je razne dogodke in povesti ter ga tako zabaval. Mati mu je pa nosila čaja. Polagoma je pojenjavala bolečina v grlu. Bil je Tonček vesel, da bo smel kmalu iti spet vun na sneg. Zvečer mu je rekel ded:

»Pojutrišnjem boš pa že smel na prosto...« —
Drugo jutro ni bilo megle. Sinje nebo je pri-
jazno gledalo na zemljo in tople sapice so pihljale.
Norčije jeseni — bi dejal človek!

Tonček je začuden gledal skozi okno to iz-
premembro, dedek pa je bil tih in je komaj prikrival
svoje veselje.

Proti poldnevu je posijalo solnce in sneg se
je začel topiti. Vaški paglavci so se vračali domov
s sanmi, ker se ni dalo več voziti, in so se jezili
nad solncem, ki je podiralo njih veselje. Toda nič
ni pomagala njih jeza; snega je bilo vedno manj.

»Zdaj, ko je toplo, bi pa šel lahko malo vun,«
se je oglasila mati in stopila k Tončkovi postelji.

»O, čisto lahko gre!« je odgovoril ded in po-
gledal Tončka, ki je bil ves žalosten.

»Kaj pa mi pomaga zdaj vun, ko pa ni več
snega!« je zaihtel deček in si zakril oči.

»Kar potolaži se, pa pojdi z mano!«

Ded ga je dobro obtekel in odšla sta na dvo-
rišče. Zemlja je bila vsa mokra in zaduji snežni
ostanki so se izpreminjali v kristalno vodo, ki se
je začudo lepo svetila v solncu. Videlo se je, kot
bi se solzila zemlja, in tudi Tonček je imel še mokre
oči. Toda solnce je uprlo svoje žarke na zemljo, ki
se je posušila, in tudi Tončku so kmalu usahnile
solze v očeh.

Dedek se je nasmejalo in dečka pobodril.

»Bodi pameten, kaj se boš jokalo za snegom!
Še preveč ga boš imel in še mnogokrat boš zaželel
pomladi in toplega solnca. Poglej, tam na nebu se
že zbirajo oblaki; majhni so, toda rastli bodo in se
kopičili. Čez par dni bo mogoče zopet vse belo.«

Tonček je ves presenečen pogledal deda in z
novimi nadami v srcu se je ozrl na nebo, koder so
se vlačili temni, težki oblaki...

* * *

Kmalu je zopet zapadel nov sneg in Tončkovo
veselje je bilo obnovljeno.

J. Gabrijel V.

